

Auditbesluit 2026

Concerncontrol – Interne Auditfunctie

Versie: **Definitief**

Inhoudsopgave

0.	Vooraf.....	3
1.	Inleiding.....	3
2.	Doel en missie.....	4
3.	Positionering en verantwoordelijkheden	4
	3.1 Concerndirectiemodel.....	4
	3.2 Rol van de Gemeentesecretaris	4
	3.3 Positionering van de Interne Auditfunctie	4
	3.4 Opdrachtgever- en opdrachtnemerschap.....	5
	3.5 Rol van de Concerncontroller.....	5
	3.6 Rol van de Coördinator van de Interne Auditfunctie	5
	3.7 Interne sturing en rapportagelijnen	5
4.	Verantwoordelijkheden Hoofd Audit	6
5.	Onafhankelijkheid en objectiviteit	7
6.	Bevoegdheden van Interne Audit	7
7.	Diensten van Interne Audit	7
8.	Samenwerking met andere onderzoeksfuncties	8
9.	Effectiviteit van Interne Audit.....	9
10.	Kwaliteit van Interne Audit	9
	10.1 Gedrags- en beroepsregels	9
	10.2 Kwaliteitsbewakings- en verbeterprogramma	9
11.	Ingangsdatum en actualisatie	10
12.	Bijlage - Toelichting (kerntaken) cluster Concerncontrol	11

0. Vooraf

In een omgeving waarin publieke middelen, maatschappelijke belangen en politieke verantwoording samenkomen, draagt de Interne Auditfunctie (IAF) actief bij aan een transparante, integere en toekomstbestendige organisatie.

Het Auditbesluit (*ook wel Audit Charter genoemd*) vormt daarbij het strategisch fundament. Het beschrijft niet alleen het doel, de positionering, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de IAF, maar onderstreept vooral haar toegevoegde waarde: het versterken van goed bestuur, het bevorderen van risicobewust handelen en het stimuleren van continu verbeteren.

De interne auditfunctie richt zich niet uitsluitend op het toetsen van processen en besluiten achteraf, maar vervult nadrukkelijk een vooruitkijkende en waarde toevoegende rol binnen de gemeentelijke organisatie. Vanuit een onafhankelijke en objectieve positie verschaft de auditfunctie inzicht in de kwaliteit van governance, risicomanagement en interne beheersing. Daarmee maakt zij zichtbaar in hoeverre de organisatie “in control” is en waar versterking mogelijk is.

De auditfunctie fungeert daarbij als kritische en constructieve sparringpartner. Door het geven van onderbouwde adviezen draagt zij bij aan zorgvuldige en transparante besluitvorming. De IAF verbindt strategie met uitvoering en verantwoording: zij helpt inzichtelijk te maken of beleidsdoelstellingen daadwerkelijk worden gerealiseerd, of middelen doelmatig, doeltreffend en rechtmatig worden ingezet en of de gekozen beheersmaatregelen effectief functioneren.

In dit document is de positie, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en werkwijze van de interne auditfunctie vastgelegd. Het besluit beschrijft daarmee helder wat de interne audit doet, voor wie zij werkt en onder welke randvoorwaarden zij opereert. In haar werkwijze laat de IAF zich expliciet leiden door de kernwaarden *Samen*, *Waarderend* en *Professioneel*.

Het Auditbesluit is opgesteld voor de (inrichting van de) auditfunctie. Het betreft een nadere uitwerking van het organisatiebesluit 2025 (12181404) en is in lijn met de visie op control 2025 inclusief het 3-lines-model (12181414). De auditfunctie is organisatorisch ondergebracht bij cluster Concerncontrol. Dit cluster heeft als hoofdtaak om de onafhankelijke controlfunctie uit te voeren en is daarbij verantwoordelijk voor het systeem van control, voor de auditfunctie (inclusief de Verbijzonderde Interne Controle) als ook specifiek voor het toezicht op privacy en het toezicht en de regie op informatiebeveiliging. Het cluster wordt aangestuurd door de Concerncontroller. In de bijlage is ter informatie een nadere toelichting opgenomen over (de kerntaken van) cluster Concerncontrol, waarmee de organisatorische context van de auditfunctie wordt geduid. Deze bijlage maakt formeel geen onderdeel uit van de besluitvorming op dit Auditbesluit.

1. Inleiding

Dit document omschrijft het doel, de bevoegdheid en de verantwoordelijkheid van de interne auditfunctie. Hiermee beoogt het Auditbesluit voor de interne organisatie en betrokken stakeholders duidelijkheid te verschaffen over:

- het doel, de governance, de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de interne auditfunctie;
- de wijze waarop de onafhankelijkheid en objectiviteit van de interne auditfunctie zijn geborgd, onder meer via de positionering en rapportagelijnen;
- de kwaliteitsborging van de interne auditfunctie;
- de randvoorwaarden die nodig zijn om de interne auditfunctie haar verantwoordelijkheid effectief te laten uitoefenen.

De interne auditfunctie richt zich bij de uitvoering van haar werkzaamheden naar de richtlijnen van het Instituut van Interne Auditors (IIA), waaronder het International Professional Practices Framework (IPPF) aangevuld met de GIAS (Global Interne Audit Standards), Global Guidance en de Topical Requirements (indien van toepassing). Het IPPF is het overkoepelende raamwerk van het IIA voor het vakgebied interne auditing. De GIAS, Global Guidance en de Topical Requirements zijn de bindende standaarden binnen het IPPF.

2. Doel en missie

Het doel van de interne auditfunctie is het stimuleren en versterken van de realisatie van de gemeentelijke doelstellingen door de effectiviteit van governance, risicomanagement en interne beheersing te evalueren en te verbeteren. Daarmee draagt de IAF bij aan een beheerste, integere en doelmatige uitvoering van de maatschappelijke opgaven van de gemeente, mede in het licht van haar publieke verantwoordelijkheid en de daarmee samenhangende creatie van publieke waarde.

De interne auditfunctie vergroot het vertrouwen in gemeente Haarlemmermeer door als onafhankelijke en professionele partner inzicht, scherpheid en ontwikkelkracht te brengen in governance, risicomanagement en interne beheersing. Dit vertrouwen strekt zich uit tot zowel de externe als de interne omgeving. Extern gaat het om het vertrouwen van inwoners, samenwerkingspartners en toezichthouders in een integere, transparante en beheerste organisatie. Intern gaat het om het vertrouwen van de gemeenteraad en hun auditcommissie, het college van B&W, de directie en de organisatie als geheel in de mate waarin de gemeente 'in control' is en maatschappelijke opgaven zorgvuldig, doelmatig en rechtmatig realiseert.

De audits verschaffen helder en verdiepend inzicht in de kwaliteit van sturing, beheersing en verantwoording. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar naleving en beheersmaatregelen, maar ook naar de mate waarin processen effectief bijdragen aan het realiseren van doelstellingen. Audits zijn zo ingericht dat zij – via zowel het proces als de rapportages – bijdragen aan leren en verbeteren. Door bevindingen scherp te duiden, sterke punten zichtbaar te maken en aanbevelingen concreet en uitvoerbaar te formuleren, ondersteunt de IAF het bestuur en management bij het maken van goed onderbouwde keuzes.

Het auditjaarplan bevat verschillende typen audits en onderzoeken die bijdragen aan het lerend vermogen van de organisatie. Door een gevarieerd palet aan producten kan de interne auditfunctie inspelen op de behoeften van de organisatie en een vooruitkijkende, waarde toevoegende rol vervullen.

3. Positionering en verantwoordelijkheden

3.1 Concerndirectiemodel

Binnen gemeente Haarlemmermeer hanteren we een concerndirectiemodel¹. Dit betreft een organisatiemodel waarbij de ambtelijke organisatie wordt aangestuurd door een centrale directie die integraal verantwoordelijk is voor de gehele gemeentelijke organisatie. Daarmee opereert zij op het strategische schakelpunt tussen bestuur en de ambtelijke organisatie.

Daar waar het college van B&W bestuurlijke kaders en prioriteiten stelt, vertaalt de directie deze naar organisatie brede aansturing en uitvoering. Binnen de directie wordt gewerkt op basis van een portefeuilleverdeling die gekoppeld is aan begrotingsprogramma's, beleidsthema's, ambtelijk opdrachtgeverschap en de aansturing van clusters.

In het organisatiebesluit 2025 wordt in hoofdstuk 3 en 4 de taken uiteengezet van de gemeentesecretaris, de directie en de directeuren. De directie vergadert in beginsel wekelijks over alle aangelegenheden die de organisatie betreffen. Een specifieke hoofdtak van de directie is de sturing op de beheersing van de gemeentebrede bedrijfsprocessen als basis van rechtmatig handelen (organisatiebesluit H.4 art. 12, lid 1 sub e).

3.2 Rol van de Gemeentesecretaris

De organisatie werkt onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van het college en staat onder ambtelijke leiding van de gemeentesecretaris, die daarmee tevens algemeen directeur is. Binnen de directie is de gemeentesecretaris de voorzitter. Indien in de directie geen overeenstemming wordt bereikt, is de stem van de gemeentesecretaris doorslaggevend.

3.3 Positionering van de Interne Auditfunctie

De gemeente hanteert het Three Lines Model als uitgangspunt voor haar inrichting van governance, risicomanagement en interne beheersing. De interne auditfunctie vormt de derde lijn en is ondergebracht bij de concerncontroller. De concerncontroller is hiërarchisch geplaatst onder de gemeentesecretaris en kan op uitnodiging

¹ Het zogenaamde 'concern directiemodel' is ingesteld met besluit B&W d.d. 21 april 2015, 'Organiseren vanuit de bedoeling'.

van de auditcommissie deelnemen aan haar vergaderingen (organisatiebesluit 2025, art. 19 lid 3). De concerncontroller is bevoegd om, in overleg met de gemeentesecretaris, rechtstreeks het college van B&W en individuele leden van het college te informeren en adviezen te geven over rechtmatigheid, effectiviteit en efficiency en over de naleving van kaders en richtlijnen bij besluitvorming (organisatiebesluit 2025, art. 20 lid 8).

3.4 Opdrachtgever- en opdrachtnemerschap

Op basis van de portefeuilleverdeling binnen de directie, treedt de gemeentesecretaris op als opdrachtgever voor de interne auditfunctie. De interne auditfunctie, onder verantwoordelijkheid van de concerncontroller, is de opdrachtnemer. Vanuit de collectieve verantwoordelijkheid en gekoppeld aan de (specifieke) hoofdtaken van de directie, wordt de audit opdracht (het risk-based auditjaarplan) door de directie goedgekeurd en vastgesteld door het college van B&W. Voor de beleidsonderzoeken (artikel 213-a gemeentewet) geldt dat het college van B&W formeel de bestuurlijk opdrachtgever is.

De interne auditfunctie waarborgt haar onafhankelijkheid door te allen tijde zelfstandig haar oordeelsvorming, conclusies en rapportages vast te stellen, zonder inhoudelijke beïnvloeding door opdrachtgever of andere organisatieonderdelen.

3.5 Rol van de Concerncontroller

De taken en verantwoordelijkheden van de concerncontroller, inclusief de bijbehorende escalatielijnen, zijn vastgelegd in het organisatiebesluit 2025. De concerncontroller rapporteert hiërarchisch aan de gemeentesecretaris en informeert directie, college en raad over de kwaliteit en inrichting van de interne auditfunctie middels periodieke voortgangsrapportages. Besluitvorming over het auditjaarplan en de daarvoor benodigde capaciteit en middelen vindt plaats door het college van B&W (formele vaststeller), na behandeling in de directie.

De concerncontroller is verantwoordelijk voor de opzet en werking van het systeem van control én voor de uitvoering van de interne auditfunctie. Bij audits die betrekking hebben op cluster Concerncontrol vindt aanvullende afstemming plaats met de gemeentesecretaris via de coördinator van de interne auditfunctie. Het waarborgen van een duidelijk onderscheid tussen rollen binnen cluster Concerncontrol is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

Wanneer een audit (mede) ziet op het functioneren van Concerncontrol, worden vooraf expliciete afspraken gemaakt over opdrachtgeverschap, rapportagelijnen en procesbegeleiding. Hiermee wordt een zorgvuldige, transparante en onafhankelijke uitvoering van de interne auditfunctie geborgd en wordt de schijn van belangenverstrengeling zoveel mogelijk voorkomen.

3.6 Rol van de Coördinator van de Interne Auditfunctie

De coördinator van de interne auditfunctie draagt de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding, kwaliteitsbewaking en aansturing van de interne auditfunctie, die formeel de rol van hoofd audit vervult. Daarbij wordt rekening gehouden met de kwalificaties, ervaring en competenties die op grond van de GIAS vereist zijn voor het effectief managen van de interne auditfunctie.

3.7 Interne sturing en rapportagelijnen

De interne sturing verloopt naast de clusterwerkplannen (CWP's) en managementrapportages (Marap's) via specifieke voortgangsrapportages. De interne auditfunctie informeert periodiek (tweemaal per jaar) de directie over de voortgang en kwaliteit van de interne auditfunctie middels een voortgangsrapportage. Hierbij wordt gerapporteerd over:

- de realisatie van het auditjaarplan;
- de resultaten van afgeronde audit- en adviesopdrachten op hoofdlijnen;
- de organisatorische onafhankelijkheid van de interne auditfunctie;
- de naleving van de normen voor de professionele praktijk en de grondbeginselen van interne auditing;
- het programma voor kwaliteitsborging en -verbetering, inclusief de uitkomsten van interne en externe beoordelingen.

Gelet op het specifieke karakter en het risicoprofiel wordt onderscheid gemaakt tussen wettelijk verplichte audits, 213a-onderzoeken en overige interne audits/VIC's. Hieronder worden per type audit de rollen van de directie, het college van B&W en de raad binnen het bestuurlijk traject, evenals de bijbehorende informatievoorziening, uiteengezet:

Type Audit	Rol Directie	Rol College van B&W	Rol van Raad (inclusief AC)	Informatievoorziening
Wettelijk verplichte audits: - Wet politiegegevens (Wpg) - Informatiebeveiliging / Digitale weerbaarheid (BIO/ENSIA)	Decharge auditrapport en vaststellen management-reactie	Formeel besluiten	Kennisnemen (<i>verkort opgenomen in de raadsbrief voortgang auditjaarplan</i>)	Voortgang Interne Audit 2x per jaar, tenzij de rapportages aanleiding geven tot versnelde acties vanwege een negatieve impact op de interne beheersing
213a onderzoeken: doelmatigheid- & doeltreffendheidsonderzoek	Kennisnemen van de uitkomsten en vaststellen management-reactie	Formeel besluiten: (<i>decharge auditrapport en instemmen met de bestuurlijke reactie</i>)	Kennisnemen (<i>rapport wordt integraal gedeeld met de raad</i>)	Het rapport en indien nodig het plan van verbetering
Overige interne audits (<i>assurance en adviesdiensten</i>)	Decharge auditrapport en vaststellen management-reactie	Kennisnemen	Kennisnemen	Voortgang Interne Audit 2x per jaar
Verbijzonderde Interne Controle (<i>reguliere processen</i>)	Bekrachten; inhoudelijk akkoord	Kennisnemen	Kennisnemen (<i>verkort opgenomen in de raadsbrief voortgang VIC</i>)	Voortgang VIC 3x per jaar
Verbijzonderde Interne Controle (<i>rechtmatigheidsverantwoording</i>)	Bekrachten; inhoudelijk akkoord	Kennisnemen	Formeel besluiten	1x per jaar als onderdeel van de jaarstukken

De interne auditfunctie rapporteert enkel intern. Externe rapportage kan enkel plaatsvinden als de organisatie hier bewust voor kiest.

4. Verantwoordelijkheden Hoofd Audit

De concerncontroller geeft hiërarchisch leiding aan de interne auditfunctie. Vanuit deze positie draagt de concerncontroller de integrale verantwoordelijkheid voor de positionering en randvoorwaarden van de interne auditfunctie. De dagelijkse leiding, kwaliteitsbewaking en aansturing van de interne auditfunctie zijn belegd bij de coördinator van de interne auditfunctie, die formeel de rol van hoofd audit vervult. De coördinator werkt volgens professionele standaarden, zonder inhoudelijke sturing en is verantwoordelijk voor de totstandkoming van het auditjaarplan en de kwaliteit van de audits.

Op deze wijze zijn de verantwoordelijkheden evenwichtig verdeeld: de concerncontroller draagt de hiërarchische en organisatorische verantwoordelijkheid, terwijl de coördinator van de interne auditfunctie verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding, kwaliteitsbewaking en aansturing.

Vanuit de hoofd audit rol dient de coördinator van de interne auditfunctie te waarborgen dat:

- Jaarlijks een auditjaarplan wordt opgesteld en ter goedkeuring wordt aangeboden aan de directie en ter vaststelling aan het college van B&W;
- Het Auditbesluit periodiek wordt beoordeeld en indien nodig bijgewerkt en ter goedkeuring wordt aangeboden aan de directie en voor vaststelling aan het college van B&W;
- Interne audit alle aspecten van het Auditbesluit naleeft;
- Het auditjaarplan wordt uitgevoerd;
- Monitoring voor de opvolging van bevindingen en aanbevelingen van afgeronde onderzoeken plaatsvindt;
- Er periodiek gerapporteerd wordt aan de gemeentesecretaris als hiërarchisch leidinggevende en opdrachtgever vanuit de directie voor de interne auditfunctie;
- Interne audit collectief over de kennis, vaardigheden en andere competenties beschikt die nodig zijn om aan de vereisten van het Auditbesluit te voldoen of deze verkrijgt;

- Trends en nieuwe ontwikkelingen, wet- en regelgeving en risico's die van invloed kunnen zijn op gemeente Haarlemmermeer onder de aandacht van de directie en het college van B&W worden gebracht;
- Innovaties die mogelijk kunnen bijdragen aan de doelmatigheid en doeltreffendheid van interne audit worden onderzocht en geïmplementeerd;
- Het kwaliteitsbewakings- verbeterprogramma wordt onderhouden en uitgevoerd waarmee de naleving van de door de beroepsorganisatie vastgestelde standaarden zoveel mogelijk worden nageleefd.

Bovenstaande vindt plaats in afstemming met de concerncontroller, vanuit diens rol als eindverantwoordelijke.

5. Onafhankelijkheid en objectiviteit

De concerncontroller zorgt, met ondersteuning van de coördinator van de interne auditfunctie, ervoor dat interne audit gevrijwaard blijft van alle omstandigheden die het vermogen van interne auditors om hun verantwoordelijkheden op onpartijdige wijze uit te oefenen kunnen beïnvloeden. Dit geldt onder andere voor kwesties met betrekking tot auditselectie, reikwijdte, procedures, frequentie, timing en rapportinhoud.

Interne auditors zullen een neutrale houding tentoonspreiden die hen in staat stelt om onderzoeken op een zodanige manier uit te voeren waarmee hun onafhankelijke positie en hun objectieve oordeel niet in gedrang komt. Interne auditors hebben geen directe operationele verantwoordelijkheid voor of bevoegdheid met betrekking tot het implementeren van interne controles, ontwikkelen van procedures en beleid, installeren van systemen of enige andere activiteit die hun oordeel nadelig zou kunnen beïnvloeden.

Om de onafhankelijkheid en rolzuiverheid van de interne auditfunctie te waarborgen, gelden aanvullende waarborgen. Een internal auditor verricht gedurende een vooraf vastgestelde cooling-offperiode geen assurancewerkzaamheden op processen, onderwerpen of organisatieonderdelen waarvoor hij of zij eerder operationeel verantwoordelijk was. Daarnaast wordt de organisatorische onafhankelijkheid van de interne auditfunctie periodiek formeel bevestigd. Voor adviesopdrachten gelden procesafspraken die waarborgen dat de onafhankelijke positie en rolzuiverheid van internal audit, ook in perceptie, behouden blijven.

Internal auditors dienen hun werkzaamheden uit te voeren met eerlijkheid en professionele moed, waarbij zij de principes en standaarden op het gebied van ethiek en professionaliteit uit de Global Internal Audit Standards naleven, evenals de Gedragscode Integriteit voor ambtenaren van de gemeente Haarlemmermeer. Indien zich omstandigheden voordoen die de onafhankelijkheid van de interne auditfunctie kunnen beïnvloeden wordt dit besproken met de coördinator van de interne auditfunctie. De coördinator van de interne auditfunctie meldt dit onverwijld aan de concerncontroller en, indien daartoe aanleiding bestaat, aan de gemeentesecretaris. De taken en verantwoordelijkheden van de concerncontroller, inclusief de bijbehorende escalatielijnen, zijn vastgelegd in het organisatiebesluit 2025.

De nadere uitwerking van deze waarborgen en procesafspraken is opgenomen in het Audithandboek.

6. Bevoegdheden van Interne Audit

Voortvloeiend uit de bevoegdheden van de concerncontroller, zoals vastgelegd in het organisatiebesluit 2025, heeft de interne auditfunctie voor de uitvoering van haar werkzaamheden onbeperkt toegang tot dossiers, medewerkers en fysieke eigendommen die relevant zijn voor het uitvoeren van onderzoeken. Interne audit behandelt de ontvangen informatie en documenten met vertrouwelijkheid. Deze informatie zal niet beschikbaar worden gesteld aan anderen zonder toestemming van de opdrachtgever.

7. Diensten van Interne Audit

Het college stelt periodiek het auditjaarplan vast. Dit plan omvat zowel de uit te voeren interne audits als de verbijzonderde interne controles, zodat integraal inzicht bestaat in de geplande assurance- en controleactiviteiten. De wettelijke grondslag hiervan is artikel 212, 213 en 213a van de gemeentewet en artikel 31 van de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 (RV 10164435).

Interne audit kan op veel gebieden worden ingezet met expertises op het gebied van beleidsonderzoek, financiële-, operationele- en IT-auditing. De capaciteit zal worden ingezet op onderwerpen waarmee de meeste toegevoegde waarde wordt bereikt voor de organisatie in zijn geheel. Hierbij wordt prioriteit gegeven aan vereiste werkzaamheden in het kader van wettelijke verplichtingen zoals rechtmatigheidsonderzoeken, onderzoeken in het kader van de Wet

politiegegevens en compliance onderzoeken. Resterende capaciteit wordt ingezet op onderzoek naar de interne beheersing en zijn gericht op het bieden van inzicht, bedoeld om de organisatie te helpen leren en verbeteren. Indien binnen de interne auditfunctie onvoldoende expertise aanwezig is voor een specifiek auditonderwerp, worden mogelijkheden verkend om de opdracht uit te besteden of specialistische kennis in te huren.

De interne auditfunctie geeft in beginsel een redelijke mate van zekerheid (assurance) over:

- de effectiviteit van governance;
- de werking van risicomanagement;
- de opzet, bestaan en werking van de interne beheersing.

Een redelijke mate van zekerheid betekent in deze dat geen absolute zekerheid wordt gegeven, maar dat op basis van een risicogerichte aanpak, steekproeven en voldoende en geschikte controle-informatie een professioneel oordeel wordt gevormd over de effectiviteit van processen en beheersmaatregelen. De door de interne auditfunctie geboden zekerheid is niet gelijk aan die van de accountant. De accountant richt zich primair op de controle van de financiële verantwoording en verstrekt een formele controleverklaring bij de jaarrekening. De interne auditfunctie daarentegen hanteert een bredere scope en richt zich op de effectiviteit van governance, risicomanagement en interne beheersing, en daarmee op het functioneren van de organisatie als geheel.

Assurance: Verklaring bedoeld om het niveau van vertrouwen van belanghebbenden in de governance-, risicomanagement- en beheersprocessen van een organisatie met betrekking tot een kwestie, omstandigheid, onderwerp of beoordeelde activiteit te vergroten in vergelijking met vastgestelde criteria.

Naar aard voert interne audit de volgende soorten onderzoek uit:

- **Assurancediensten (audits):** Diensten waarmee internal auditors objectieve beoordelingen uitvoeren om zekerheid te bieden. Voorbeelden van assurancediensten zijn onder meer nalevings-, financiële, operationele of prestatie- en technologie-opdrachten. Internal auditors kunnen een beperkte of redelijke mate van zekerheid verschaffen, afhankelijk van de aard, het tijdstip en de omvang van de uitgevoerde werkzaamheden.
- **Adviesdiensten:** Onderzoeken die adviserend van aard zonder zekerheid te bieden of managementverantwoordelijkheden op zich te nemen. De aard en omvang van de adviesdiensten behoeven overeenstemming met de betreffende belanghebbenden.

Wanneer de internal auditfunctie assurance verleent na eerdere adviesdiensten, moet worden geborgd dat de aard van de adviesdiensten de objectiviteit niet schaadt en middelen zodanig worden toewijzen dat de individuele objectiviteit gemanaged wordt.

8. Samenwerking met andere onderzoeksfuncties

Samenwerking met de accountant:

De opdracht van de accountant is vastgelegd in de verordening controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente (artikel 213). Internal audit en de accountant opereren zelfstandig en zijn complementair aan elkaar. Waar mogelijk maakt de accountant gebruik van de werkzaamheden van internal audit. Hiertoe vindt periodiek overleg plaats tussen de accountant en internal audit. Tijdens dit overleg worden onder meer de jaarplanning, de mate van reliance en de uitwisseling van bevindingen afgestemd. Het doel hiervan is om te komen tot samenhangend toezicht en het voorkomen van dubblures, zonder afbreuk te doen aan ieders eigen rol en verantwoordelijkheid.

Samenwerking en afstemming met andere onderzoeksfuncties:

Internal audit heeft binnen de governance van de gemeente een zelfstandige rol in het beoordelen van de beheersing, risico's en processen. Samenwerking met andere assurance en adviesverleners binnen en buiten de gemeente Haarlemmermeer wordt zoveel mogelijk opgezocht met als insteek complementair te zijn aan elkaar. Zo worden potentiële onderwerpen voor het auditjaarplan afgestemd met onafhankelijke onderzoeks- en toezichtfuncties, zoals de Rekenkamer, en intern met onderzoeksfuncties binnen andere clusters.

9. Effectiviteit van Interne Audit

De toegevoegde waarde van de interne auditfunctie ligt in haar reflectieve rol binnen de organisatie, gecombineerd met diepgaande kennis van de business en expertise op het gebied van risicobeheersing, doelmatigheid, doeltreffendheid en interne controle. Daarmee ondersteunt zij clusters en directies bij het versterken van hun sturing, het nemen van weloverwogen beslissingen en het continu verbeteren van processen.

De effectiviteit van de interne auditfunctie hangt samen met de volgende kritische succesfactoren:

- Audits worden uitgevoerd door competente professionals die vakinhoudelijk gekwalificeerd zijn door relevante opleiding en professionele certificering (zoals CIA, RO, RE, RA of vergelijkbaar) en hun vaktechnische kennis periodiek onderhouden door middel van permanente educatie en bijscholing;
- De interne auditfunctie heeft een onafhankelijke en objectieve positie binnen de organisatie, passend bij haar rol als derde lijn;
- Interne auditors kunnen hun werkzaamheden zonder ongepaste beïnvloeding uitvoeren en beschikken over onbelemmerd toegang tot relevante informatie, systemen en medewerkers;
- De taken, verantwoordelijkheden en positionering van de interne auditfunctie zijn helder vastgelegd in een vastgesteld Auditbesluit;
- Het auditjaarplan is risicogericht opgesteld en sluit aantoonbaar aan bij de strategische en maatschappelijke opgaven van de gemeente;
- De interne auditfunctie beschikt over voldoende capaciteit, deskundigheid en middelen om het auditjaarplan met kwaliteit en diepgang uit te voeren;
- Periodiek en transparant wordt er gerapporteerd aan de directie en het college van B&W over bevindingen, risico's en verbeterkansen;
- De interne auditfunctie is zichtbaar, benaderbaar en professioneel gepositioneerd binnen de organisatie en wordt ervaren als kritische en constructieve sparringpartner;
- De kwaliteit en toegevoegde waarde van de interne auditfunctie worden periodiek intern en extern geëvalueerd en doorontwikkeld.

De wijze waarop invulling wordt gegeven aan deze kritische succesfactoren is nader uitgewerkt in het Audithandboek. Het Audithandboek vormt het praktische en methodische kader voor de uitvoering van de interne auditwerkzaamheden.

10. Kwaliteit van Interne Audit

10.1 Gedrags- en beroepsregels

Medewerkers van interne audit (en Register Operational Auditors (RO's)) zijn bij de uitoefening van hun werkzaamheden gebonden aan:

- de gedragscode en kernwaarden van de gemeente Haarlemmermeer en de bijbehorende integriteitsregels;
- de gedrags- en beroepsregels van het Instituut van Interne Auditors (IIA);
- het kwaliteitssysteem van interne audit cf. het Auditbesluit en het Audithandboek.

Register IT Auditors (RE's) zijn aanvullend gebonden aan de gedragscode en verplichte regels en richtlijnen van NOREA, de beroepsorganisatie van IT-auditors in Nederland.

Register Accountants (RA's) zijn aanvullend gebonden aan de verplichte regels en richtlijnen van NBA, de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants.

10.2 Kwaliteitsbewakings- en verbeterprogramma

De interne auditfunctie richt zich naar een kwaliteitssysteem dat de kwaliteit van haar werkzaamheden en de naleving van beroepsstandaarden waarborgt en continu verbetert. Binnen dit kwaliteitssysteem vindt jaarlijks een zelfevaluatie en eenmaal per vijf jaar een externe onafhankelijke kwaliteitsbeoordeling plaats.

De interne auditors beschikken over passende kennis, ervaring en vakinhoudelijke deskundigheid voor de uitvoering van hun werkzaamheden. Indien specifieke of specialistische expertise vereist is, kan aanvullende deskundigheid worden ingehuurd.

Bij de uitvoering van haar werkzaamheden richt de interne auditfunctie zich naar de richtlijnen van het Instituut van Internal Auditors (IIA), waaronder het International Professional Practices Framework (IPPF), aangevuld met de Global Internal Audit Standards (GIAS), relevante Global Guidance en – indien van toepassing – de Topical Requirements.

Volledige conformiteit met alle elementen van de richtlijnen van het IIA kan in 2026 nog niet volledig worden gegarandeerd. De interne auditfunctie bevindt zich bij vaststelling van het Auditbesluit in een bewuste ontwikkelfase en groeit stapsgewijs toe naar aansluiting met geldende standaarden. De inrichting van de basis wordt zorgvuldig vormgegeven en de verdere professionalisering is belegd bij de coördinator van de interne auditfunctie. Bestuurlijk is ingestemd met de ambitie om binnen drie jaar door te ontwikkelen naar een volwaardige interne auditfunctie. Gedurende deze ontwikkelfase past de interne auditfunctie waar mogelijk de kernprincipes van kwaliteit toe en sluit zij zoveel mogelijk aan bij de uitgangspunten en standaarden van het IIA.

11. Ingangsdatum en actualisatie

Jaarlijks wordt het Auditbesluit geëvalueerd en geactualiseerd. Tussentijdse aanpassing vindt alleen plaats indien er fundamentele wijzigingen zijn in interne of externe normenkaders, omgevingsfactoren of andere significante zaken die om bijstelling vragen.

Dit Auditbesluit is bekrachtigd in de directie en vastgesteld door het college van B&W. Het Auditbesluit treedt formeel in werking per 01-09-2026.

Door ondertekening wordt het Auditbesluit een formeel governance-instrument waarmee de positie, onafhankelijkheid en bevoegdheden van de interne auditfunctie binnen de organisatie worden bekrachtigd.

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

.....
[Redacted signature]

.....
[Redacted signature]

12. Bijlage - Toelichting (kerntaken) cluster Concerncontrol

Het Auditbesluit is opgesteld voor de auditfunctie en betreft een nadere uitwerking van het organisatiebesluit 2025 (12181404). De auditfunctie is organisatorisch ondergebracht bij cluster Concerncontrol. Deze bijlage bij het Auditbesluit is bedoeld als een nadere toelichting op (de kerntaken van) cluster Concerncontrol en duidt de organisatorische context van de auditfunctie. Deze bijlage maakt formeel geen onderdeel uit van de besluitvorming op het Auditbesluit.

In het Organisationsbesluit 2025 (12181404) wordt de volgende definitie gegeven van Control "het geheel aan activiteiten gericht op het realiseren van doelen binnen aanvaardbare risico's en in lijn met wet- en regelgeving."

Cluster Concerncontrol heeft als hoofdtaak om de onafhankelijke controlfunctie uit te voeren en is daarbij verantwoordelijk voor het systeem van control, voor de auditfunctie (inclusief de Verbijzonderde Interne Controle) als ook specifiek voor het toezicht op privacy en het toezicht en de regie op informatiebeveiliging. Cluster Concerncontrol is een compact cluster (formatie ≈ 11 fte) dat wordt aangestuurd door de Concerncontroller en georganiseerd is rondom vier kerntaken:

Strategisch control	Gericht op het beoordelen en verbeteren van hoe de organisatie zichzelf beheerst. Heeft betrekking op de systeemverantwoordelijkheid.
Risicomanagement	Organisatiebrede aanpak voor in beeld brengen van (strategische) risico's en hoe hiermee om te gaan. Komt onder meer tot uitdrukking in de risicoparagraaf bij P&C-producten.
Interne Auditfunctie Verbijzonderde Interne Controle (VIC)	Voert onderzoeken uit naar rechtmatigheid, doeltreffendheid, doelmatigheid van processen, projecten en beleid. Geeft advies op het verbeteren van governance, risicomanagement en interne beheersing. Voert achteraf steekproeven uit op uitgaven, inkopen, subsidies, salarissen — leidt tot de rechtmatigheidsverantwoording. Accountant steunt bij de controlewerkzaamheden voor een belangrijk deel op de bevindingen vanuit de VIC.
Toezicht op privacy en toezicht en de regie op informatiebeveiliging	Respectievelijk via de Functionaris Gegevensbescherming (FG) en de Chief Information & Security Officer (CISO).

Concerncontrol heeft als structurele doelstelling dat de organisatie de interne beheersing en sturing op orde heeft zodat de gemeente transparant, risicobewust en betrouwbaar haar organisatiedoelen kan bereiken. Dat noemen we duurzaam in control. Dat vraagt het nodige van de inrichting, opzet en werking van de control organisatie. Een duurzame control organisatie staat of valt met een goed samenspel tussen de eerste, tweede en derde lijn (het 3Lines Model als samenwerkingsmodel).

Afbeelding: Het Three Lines Model

1	De lijn — doet Lijnmanagement (clusters, teams) — Voert beleid uit, beheert budgetten, neemt besluiten. Eerst zelf verantwoordelijk dat het goed gebeurt. Primaire verantwoordelijkheid om In Control te zijn.
2	De adviseurs — ondersteunen Bedrijfsvoeringclusters (Financiën, HR, Juridisch, ICT, Inkoop) — Stellen kaders, bewaken, adviseren en signaleren. Zorgen dat de lijn weet wat moet en kan (adviseurs ondersteunen en bewaken het In Control zijn van de lijn)
3	Concerncontrol — toetst Concerncontrol (incl. Audit/VIC, Risicomanagement, toezicht privacy en toezicht/ regie op informatiebeveiliging) — Toetst onafhankelijk of het systeem van Control werkt. Adviseert directie en college. Aanwezig bij auditcommissie.

Op 4 december 2025 heeft de raad de herijkte Visie op Control 2025 (12181414) vastgesteld. In deze visie staan vier speerpunten opgenomen:

a.	Behoud van het Three Lines model en het investeren in mensen	De goede basis behouden. Maar ook: cultuur, gedrag, tegenspraak.
b.	Digitaal in control	Van klassiek achteraf-controleren naar continue controle in processen. Slimmer gebruik van data en IT.
c.	Digitaal weerbaar	Het waarborgen dat (basis)informatie altijd beschikbaar is: op tijd, correct en volledig, en alleen toegankelijk voor de juiste personen.
d.	In control op de grote opgaven	Het Strategisch Perspectief Investeringsen omvat ruim € 1 miljard. Vraagt portfoliomanagement, projectcontrol, integraal projectmanagement.

Bovenstaande speerpunten uit de Visie op Control hebben betrekking op opgaven die een breder samenwerking en inzet vragen binnen de organisatie. De uitvoering is mede om deze reden ook vormgegeven via een uitvoeringsagenda (12965271).

De visie op control 2025, de bijbehorende uitvoeringsagenda en het Organisatiebesluit 2025, vormen voor cluster Concerncontrol de leidraad voor de inzet en ontwikkeling in de komende jaren. De opgave is om zorg te dragen voor verbonden advisering in de aandachtsgebieden van Concerncontrol. De onafhankelijke positie staat daarbij niet ter discussie maar heeft pas waarde als de advisering ook relevant is om te worden toegepast.